

Kontrola korova u usevu uljane repice

Автор(и): гл. ас. д-р Зорница Петрова, Добруджански земеделски институт – Генерал Тошево, ССА

Дата: 16.09.2024 *Брой:* 9/2024

Rezime:

Hemijska kontrola korova je neizostavan element tehnologije za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju brojnih useva. Pravilna upotreba herbicida omogućava da se usev na vreme oslobodi konkurencije korova. Samovoljno i nepravilno mešanje različitih kombinacija herbicida nosi potencijalni rizik od smanjenja njihove efikasnosti ili pojave mogućih simptoma fitotoksičnosti.

Kontrola korova je efikasnija kada se agrotehničke i hemijske mere kombinuju. Među agrotehničkim merama, plodoredž je od velikog značaja. Ako je na polju utvrđena jaka zaraza višegodišnjim korovima, u plodoredž se uključuju pšenica i ječam, jer ranije oslobađaju zemljište i to stvara mogućnost za odgovarajuću obradu

zemljišta. Pored toga, mineralna đubriva moraju biti uravnotežena, setva mora biti izvršena u optimalnim rokovima i što je pre moguće posle poslednje predsetvene obrade. Posle setve, valjanje je preporučljivo za ujednačeno nicanje biljaka, pri čemu se grudve razbijaju, površina zemljišta izravnavava i na taj način obezbeđuje ravnomerna distribucija i efikasnost u primeni zemljišnih herbicida.

Korovlje su jaki konkurenti uljane repice i korovska zaraza dovodi do mnogih nepovoljnih posledica. Oni ne samo da značajno smanjuju prinos i ponekad mogu čak dovesti do zaoravanja useva već u jesen ili rano proleće, već takođe smanjuju otpornost useva na zimu.

Poljska gorušica

Najopasniji i najrasprostranjeniji korovi u usevima uljane repice su poljska gorušica i divlja rotkva.

Poljska veronika

Vrste ljulja, amaranata, mrtve koprive, poljske veronike, broća, sokolica, poljskog maka, poljske veronike i drugi su takođe veoma česti. **Jesenja herbicidna tretiranja imaju veliku prednost u odnosu na prolećna, jer se biljke repice na vreme oslobađaju od konkurencije korova za svetlo, vodu i hranljive materije.** Ako je jesenji tretman ipak izostavljen, može se sprovesti prolećni tretman, koji je u određenoj meri kompromisno rešenje.

Broć

Protiv jednogodišnjeg travnog i širokolisnog korovlja, može se primeniti selektivni zemljišni herbicid Butisan 400 SC – 400 ml/ha. Takođe se može primeniti posle nicanja do faze 2 listića korova, tj. ima dug period primene. Drugi proizvod je Sultan 500 SC – 300 ml/ha. Butisan 400 SC i Sultan 500 SC uspešno suzbijaju samoniklice iz žitnih useva pre repice, glavne travne korove u repici i poljski mak, kamilicu, broć i druge vrste od presudnog značaja za repicu. Ovi herbicidi se primenjuju na zemljište posle setve i pre nicanja useva. Teridox 500 SC se primenjuje u dozi od 200 ml/ha posle setve, pre nicanja useva i korova. Efikasno suzbija jednogodišnje travne korove, uključujući samoniklice iz žitnih useva, i važne širokolisne vrste u repici – poljsku veroniku, vrste amaranata, kamilicu, mišjaku, bršljanoliku veroniku, običnu lobodu, pomoćnicu, tušt i druge. Ako se herbicid primeni na dobro pripremljeno zemljište, uz pravilnu setvu i odgovarajuću vlažnost zemljišta, ima i delimično dejstvo protiv poljske gorušice.

Rano u proleće, tokom vegetacije uljane repice, može se primeniti jedan od herbicida graminicida za primenu posle nicanja:

Fusilade Forte – 50–60 ml/ha protiv jednogodišnjih travnih korova i žitnih samoniklica do faze 4.–5. listića, bez obzira na fazu razvića repice;

Agil 100 EC – u dozi od 50–80 ml/ha u najranijim fazama razvića travnih korova i žitnih samoniklica;

Pantera 40 EC (Rango 40 EC) – 80–150 ml/ha за suzbijanje žitnih samoniklica i travnih korova.

Za suzbijanje širokolisnih korova – poljskog čička, kamilice, poljske veronike, džombira, samoniklica korijandera i drugih, usevi repice se mogu tretirati sa *Lontrel 300 EC* u dozi od 30–50 ml/ha.

Veronika

Kod uljane repice, isplativo je kombinovati prolećno herbicidno tretiranje useva sa primenom folijarnih đubriva. Herbicid Belkar™ EC – za jesenje tretiranje repice posle nicanja – je pouzdano rešenje za suzbijanje širokolisnog, uključujući krstašice korovlja u repici. Preporuka za primenu Belkar™ je u dozi od 50 ml/ha u fazi kada je 90% useva dostiglo 6. potpuno razvijen list za suzbijanje širokog spektra korova: broća, veronike, kamilice, različka, divljeg maka, zdravčice, torbičice, kao i teško suzbijivih korova poput mišjake, i takođe korova otpornih na ALS-herbicide i korova iz familije krstašica (poljska gorušica).

Još jedan relativno nov herbicid, ali već dokazan u praksi, je Nero™ EC. Da bi se obezbedila optimalna efikasnost i maksimalna selektivnost za usev, Nero™ EC mora biti primenjen neposredno posle setve i pre nicanja repice. Toplo vreme i dobra vlažnost zemljišta su neophodni za povećanje efikasnosti proizvoda. Suzbija travne i širokolisne korove. Doza primene – 300 ml/ha – posle setve, pre nicanja repice.

Kod mešanih zaraza jednogodišnjim travnim i širokolisnim vrstama, efikasno je prednicidno tretiranje u kombinaciji sa zemljišnim i herbicidima za primenu posle nicanja. Visoki i stabilni prinosi uljane repice mogu se postići pravilnim izborom herbicida i pravovremenom sprovođenjem agrotehničkih mera. One garantuju uspeh u kontroli korova.

Obična loboda

Pomoćnica

Sokolica

Fotografije: Vr. asist. dr Zornitsa Petrova, DAI-General Toshevo

Reference:

1. Lenkov, L., 1990, Agronomov priručnik, Zemizdat, Sofija, 600 str.
2. Tonev, T., 2000, Vodič za integralnu kontrolu korova i upravljanje usevima, Viši poljoprivredni institut, Plovdiv, 275 str.
3. Tonev, T., A. Nikolov, G. Singalevich, 1999, Vodič za primenu hemijskih sredstava u zaštiti bilja, 299 str.
4. Tonev, T., M. Dimitrova, Sht. Kalinova, Iv. Zhalnov, V. Spasov, 2007, Herbologija, 222 str.
5. Tonev, T., M. Dimitrova, Sht. Kalinova, Iv. Zhalnov, Il. Zhelyazkov, A. Vasilev, M. Tityanov, A. Mitkov, M. Yanev, 2019, Herbologija, 860 str.
6. Uljarice Soja, Uljana repica i Suncokret, 2003, Agronom, br. 3, str. 8–11.
7. Priručnik sa listom sredstava za zaštitu bilja odobrenih za stavljanje na tržište i upotrebu, 2024.